

FM: Apstrādes rūpniecība maijā pieauga par 2,9%

Publicēts: 04.07.2018.

Saskaņā ar jaunākajiem statistikas datiem Latvijas rūpniecības ražošanas apjomi šā gada maijā salīdzinājumā ar pērnā gada maiju samazinājās par 1,1%. Šo kritumu noteica jau sagaidāmais elektroenerģijas un gāzes apgādes sarukums. Tīkmēr ieguves rūpniecības un apstrādes rūpniecības izlaides apjomi šā gada maijā bija augstāki nekā 2017. gada maijā. Tā, elektroenerģijas un gāzes apgāde gada griezumā saruka par 16,4%, savukārt ieguves rūpniecības izaugsme maijā sasniedza 7,1% un apstrādes rūpniecība pieauga par 2,9%.

Apstrādes rūpniecības apakšnozaru izaugsmes tendences maijā bija dažādas un atsevišķos gadījumos atšķirīgas no iepriekšējos mēnešos novērotā. Maijā spēcīgs izlaides pieaugums turpinājās, piemēram, nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošanā (+7,2% gada griezumā) un gatavo metālizstrādājumu ražošanā (+7,3%), kas lielā mērā ir saistīts ar būvniecības sektora straujo izaugsmi Latvijā. Tāpat kā iepriekšējos mēnešos straujš pieaugums bijis arī mašīnbūves nozarēs – iekārtu, mehānismu un darba mašīnu ražošana palielinājās par 17,8% un automobiļu, piekabju un puspiekabju ražošana – par 27%, taču pēc teju divus gadus ilga spēcīgas izaugsmes posma izlaides kritums par 1,8% pirmo reizi reģistrēts elektrisko iekārtu ražošanā. Šo nelielo izlaides samazinājumu zināmā mērā noteica pagājušā gada augstā bāze, kad 2017. gada maijā elektrisko iekārtu ražošanas apjomi pieauga par 58,1%.

Izaugsmes temps kokrūpniecībā pakāpeniski kļūst spēcīgāks, un šā gada maijā koksnes un koka izstrādājumu ražošanas apjomi bija par 3,6% augstāki nekā pirms gada un par 4,7% augstāki nekā iepriekšējā mēnesī. Turklāt pozitīvas ziņas saistībā ar ražošanas paplašināšanu un modernizēšanu šomēnes izskanēja no atsevišķiem nozares uzņēmumiem, piemēram, kokskaidu palešu bloku ražotājs "Baltic Block" ir investējis 3,5 miljonus eiro jaunās ražošanas tehnoloģijās un ražotnes objektos. Savukārt SIA "Kronospan Riga" savas konkurētspējas paaugstināšanai plāno investēt teju 100 miljonus eiro, kas būs pēdējo gadu lielākais investīciju projekts gan kokapstrādē, gan visā apstrādes rūpniecībā kopumā. Tāpat nākamajos gados investēt turpinās uzņēmums "Latvijas finieris", tādējādi realizējot savu daudzgadu attīstības programmu.

Pēc triju mēnešu izlaides krituma izaugsme atkal reģistrēta datoru, elektronisko un optisko iekārtu ražošanā, kā arī iekārtu un ierīču remontā un uzstādīšanā. Datoru un elektronisko iekārtu ražošanas apjomi šā gada maijā bija būtiski augstāki nekā pirms gada, uzrādot izaugsmi 24,6% apmērā un tādējādi sasniedzot vēsturiski augstāko izlaides līmeni. Maijā spēcīgi pieauguši arī iekārtu un ierīču remonta un uzstādīšanas apjomi – par 25,6%.

Vairākās apstrādes rūpniecības apakšnozarēs ražošanas apjomi šā gada maijā bija zemāki nekā pērnā gada maijā, kas kavēja straujāku apstrādes rūpniecības izaugsmi. Piemēram, saruka vieglās rūpniecības izlaide – apģērbu ražošana samazinājās par 2,2%, tekstilizstrādājumu ražošana – par 6,5%. Izlaides kritums turpinājās dzērienu ražošanā, maijā sarukumam veidojot 6,6%, un pārtikas produktu ražošanas apjomi bija par 3,4% mazāki nekā pirms gada. Tajā pašā laikā atsevišķu vadošo pārtikas produktu ražošanas uzņēmumu attīstības plāni liek domāt, ka šai nozarei Latvijā ir labas izaugsmes perspektīvas un nākotnē tās ražošanas apjomi pieaugs. Piemēram, uzņēmums "Orkla" jaunas cepumu un vafeļu ražotnes izveidē Latvijā plāno investēt vairākus desmitus miljonus eiro. Savukārt lielākais pārtikas produktu ražotājs Latvijā AS "Dobeles dzirnavnieks" tuvāko gadu laikā jaudu kāpināšanā ir apņēmis ieguldīt 30 miljonus eiro.

Attiecībā uz iepriekšminēto sarukumu elektroenerģijas un gāzes apgādes sektorā – izlaides kritums bija paredzams saistībā ar šā gada maijā piedzīvotā ilgstošā sausuma radītajām sekām. Tā rezultātā ūdens pietece Daugavā bija zema un hidroelektrostacijās saražotās enerģijas apjoms gada izteiksmē saruka par 32,9%. Turklāt par 5,6% samazinājās arī koģenerācijas stacijās radītās elektroenerģijas apjoms.

Latvijas rūpnieku ekonomiskās konfidences rādītājs jau trīs mēnešus pēc kārtas ir nemainīgs un saglabājas salīdzinoši augstā

līmenī, kas norāda uz stabilitāti nozarē, kā arī liecina par turpmāko attīstību. Taču nav sagaidāms, ka nozares izaugsme kļūs straujāka. Apstrādes rūpniecības izaugsmes tempi būs mēreni, jo, piemēram, arī Eiropas Savienības kopējais patērētāju un uzņēmēju noskaņojums ir stabilizējies, tādējādi nav sagaidāms spēcīgs ārējā pieprasījuma pieaugums pēc Latvijā ražotās produkcijas.

Tajā pašā laikā rūpnieki joprojām paredz nodarbinātības kāpumu nozares uzņēmumos, uz ko, saskaņā ar aptaujām, pēdējā laikā īpaši norāda kokrūpnieki un mēbeļu ražotāji, dzērienu ražotāji, papīra un papīra izstrādājumu ražotāji, kā arī mašīnbūves uzņēmumu pārstāvji. Rūpnieki arī atzīmē, ka saražotās produkcijas cenu pieaugums turpmāk kļūs lēnāks. Jānorāda, ka šā gada maijā salīdzinājumā ar šo pašu mēnesi pirms gada apstrādes rūpniecības apgrozījums palielinājās par 9,6% un piecos mēnešos kopā apgrozījums bija par 9% augstāks nekā attiecīgajā periodā pērn. Tādējādi apstrādes rūpniecības apgrozījuma pieaugums joprojām ir spēcīgs, liecinot par stabilu pieprasījumu gan iekšzemē, gan eksportā.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-apstrades-rupnieciba-maija-pieauga-par-29>